

ALEX GRAFIX GALLERIA

Ajomäentie 18, Hämeenkoski
Kuvataidetta,
kirjoja

Kirja, josta puhutaan! JOHANNEKSEN PORSAA

2000-luvun kovin satiiri
20 euroa
postitse 30 euroa

SYNAPTORI

Ruikutusta ja resilienssiä

Resilienssi tarkoittaa kestämistä vaikeuksissa. Resilienssiä on aina esiintynyt ihmiskunnassa. Muuten meitä ei olisi. Useiden ominaisuuksien tavoin resilienssi on yksilöllistä.

FB ja kirjallisuus

Face Bookissa silmäilen postauksia, otan kantaa ja esitän käsityksiäni. FB:ssa täytyy olla suvaitsevainen toisia kohtaan, ja on huolehdittava oman ajan käytöstä. Muuten netissä hyöriessä päivä luis kahtaa ohi, ja oikeat askareet jäävät hunningolle.

Kirjallisuuden ystävät FB-ryhmän osallistujien määrä ja aktiivisuus kertovat kirjojen merkityksestä. Tiedon ja taiteen välittäjinä kirjat eivät ole katoamassa, vaan niiden hyödyntäminen on monipuolistunut: e-kirjat ja äänikirjat. Tosin, taistelu ihmisten kiinnostuksista on kovaa.

Ruikutuskirjallisuus

Käytin FB:ssa ikävää nimitystä ”Ruikutuskirjallisuus”. Ikäviä olivat myös saamani kommentit.

FB:ssa jotkut psykonikkarit tekevät yhden lauseen tai mielipiteen perusteella persoonallisuusanalyysin. Henkilö leimataan fasistiksi, rasistiksi tai basistiksi. Totuuksien laukominen on ”analyytikkojen” mielestä erityisen paheksuttavaa.

FB on kätevä ja vaikea keskustelufoorumi. Alustus

Motoristin ajotakki. Fyysinen resilienssi: matkat jatkuivat.

on usein suppea ja kommentointi sekavaa. Kun viestejä kertyy paljon, keskustelun juoni hajoaa, eikä voi tietää kuka vastaa mihinkin.

Suomen Kuvalehdessä referoitiin Joel Haahtelan kirjoitusta Parnassossa. Somen ilmaantui 50 erilaista kommenttia. Minultakin tivattiin ruikutuskirjailijoiden nimiä. Auta armias, jos olisin vastannut! Olisinpa ehdottanut ruikutuskirjaksi Finlandia-palkittua! Minut olisi lynkattu. Nyt haukuttiin vain puskista huutelijaksi.

Resilienssikirjallisuus

Potilaan resilienssin vahvistuminen on lääkärin unelma. Empaattinen traumojen käsittely on tärkeää, mutta hyödyllistä on etsiä keinoja

ongelmista selviytymiseksi.

Psykiatri kohtaa toisinaan potilaita, jotka toipumisen sijaan vatvovat ikäviä kokemuksiaan ja jämähtävät niihin kiinni. Joskus hoito vahvistaa trauman haittoja, kun niitä kerrataan ja kerataan.

Resilienssikirjallisuutta edustaa Saarijärven Paavo. Luovuttamisen sijaan hän otti käyttöön konkreettisia keinoja. Paavo kaivoi pellolle leveämmät ojat, jotta kevätulva ei tuhoa oraita.

Vaikeuksista voittoon on monen elokuvan teema. Ko-mea ulkonäkö ja resilienssi ovat filmisankarin perusominaisuuksia.

Janne Valkeeniemi

Janne Valkeeniemi kertoo

Synaptori nro 3/2025 sisältö

Napakeskeisyyden
vaarat ja
mahdollisuudet
sivu 2

Jyrkin Kirjakulma
Vladimir Nabokov
Nikolai Gogol
sivu 4

Ruikutus vastaan
resilienssi
sivu 5

Jyrkin Kirjakulma
Rauhan Paikka
sivu 6

Kirjailija
Jyrki Joensuu Osa 1
sivu 7

resilienssistä alusta alkaen. Mahdottomassa tilanteessa hän lähtee etsimään uutta alkua lapsuuden maisemista. Se menee mönkään. Janne putoaa kuoppaan kirjaimellisesti.

Tarkoitukseni ei ollut laatia resilienssin ylistystä, mutta se kirjasta tuli. Ristiriitaisuus oli pääasia. Heikko voi olla vahva. Fiksu voi olla tyhmä. Janne ei ole yliverinen sankari, vaan erehtyväinen ihminen, jonka pärjäämisen selitys on resilienssi.

Lääkärinä toki nostin sankarini kuopasta jos toisesta.

Aleksi Joensuu abstrakti kuva. Napanöyhtää suurennettuna. Mukamas.

Napakeskeisyyden vaarat ja mahdollisuudet

Kun omaa napaa tarkasti ja kauan kaivelee, aina vähän nöyhtää voi saada saaliikseen.

Alex Grafex Gallerian näyteikkunaan Lahdessa laitoin tällaisia mietelauseita. Laadun varmistin keksimällä ne itse.

Toivoin ohikulkijoiden poikkeavan kommentoimaan. Sitä ei koskaan tapahtunut. Hankin ikkunaan ison videonäytön, jolla vaihtuvat lauseeni loistivat yötä päivää. Ei kiinnostusta.

Kirjallisuudessa oma napa on inspiraation lähde. Navat ovat nousseet pinnalle autofiktion siivittäminä. Joel Hahtela puhalsi hiillokseen Parnassossa 5/25: Narsismi on korvannut uskonnon.

Napanöyhtää

Jos henkilöllä ei ole napatyrrää, napa on kuoppa, jonka muoto riippuu läskipitoisu-

desta. Lihavalla navan pohjaa ei helposti näe. Sinne ylettyy sormella. Teräviä esineitä ei saa työntää napaan!

Syvällisen navan nöyhtäpitoisuutta tutkiessa taskulamppu ei hyödytä, koska pehmeät reunat painuvat yhteen estäen näkyvyyden. Keskisormi on kelpo apuväline, ja kynnellä voi ottaa nöyhtänäytteen.

Nöyhtä on epämääräistä, irtonaista ainesta, paksua pölyä, pikkaisen sitkoista, ihosolujen räppeitä ja talia. Napahikoilu vaikuttaa koostumukseen. Nöyhdystä huokuu tunkkaista hajua, jos läheltä nuuskii napa-alueella pitkään säilynyttä nöyhtää.

Olen navaltani pinnallinen ihminen ja uin usein. Uimaltaisiin ja luonnonvesiin liukenevat napanöyhtäni. Itse kukin saa tutkia nöyhtätilanteensa. Napanöyhtä ei ole vaarallista, joskaan ei siitä ole hyötyäkään.

Napakeskeisyys vaanii

Jos navan analysoinnin tekniikka tuntuu joutavalta, tämä juttu on saavuttanut tavoitteensa. Oman navan harras kaivelu on ajanhukkaa, mutta se ilahduttaa ihmistä, jolla ei ole isompia elämän sisältöjä. Hänelle mikä tahansa on enemmän kuin ei mitään, myös napanöyhtä.

Ylikiihottunut napakeskeisyys ei ole harmitonta. Jos tutkii napanöyhtäänsä suurennuslasilla tai mikroskoopilla, herranen aika, mitä kamalaa siinä huomaakaan!

Suurennettuna tarkasteltava napanöyhtä hämärryttää suhteellisuudentajun. Tekstiileistä irronneet kuidunpätkät ovat mikroskoopissa kuin matoja ja käärmeitä. Irralliset kuidut näyttävät liikkuvan. Ne muka elävät! Kauhistus!

Napakeskeisyyden vaara

Mikroskoopissa pölyhiukka-

set muistuttavat bakteereita ja hajonneet ihon pintasolut sieninä tai viruksina. Katsoja voi erehtyä olettamaan, että kamalat taudit muhivat napanöyhdässä.

Kohta todella pääsevät oikeat ihotaudit irti, kun ihmisparka putsaa napaansa yli-innokkaasti.

Hän rassaa napaa hammas-harjalla kolmesti päivässä saaden aikaan ihovaurion ja tulehduksen. Hän sairastuu naparuusuun, joka ei ole kukka, vaan streptokokki-infektio. Ennen antibioottien aikakautta ruusuun kuoli 20-30 % potilaista.

Vaaratonta on tyytyä vain tuijottamaan omaa napaansa. Kun kirjoittaa havainnoistaan autofiktiota eli suurta nykyaikaista kirjallisuutta, saa mainetta ja rahaa. Mikä sen tärkeämpää elämässä?

Kirjat Alex Grafix Galleriassa ja Tietokonenurkassa

Postitse kaikkialle + 10 euroa

Janne Valkeeniemi

680 sivua, 20 euroa

Janne on erinomainen psykiatri, ja

ongelmissa kamppaileva ihminen

Huumoria! Ja vakavaa asiaa

"Paras lukemani kirja"

"Nauraessa meinasin tuolilta pudota"

Myönnän nyt, kun loukkaantujat ovat kuolleet:

Janne Valkeeniemi on Jyrki Joensuun alter ego

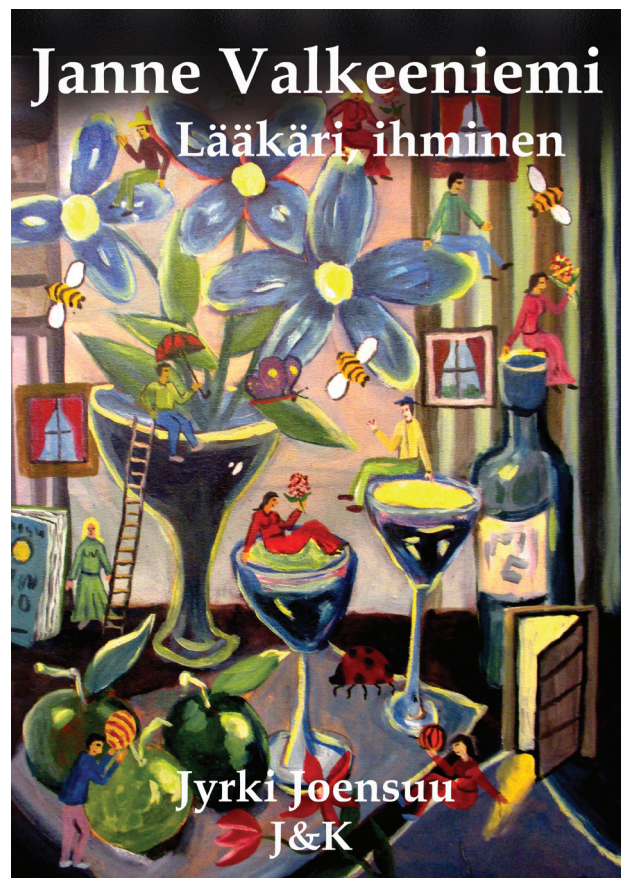
Totuus sotalaiva Moskvan uppoamisesta

170 sivua 20 euroa

Jyrki Joensuun 43 hervotonta pakinaa.

Naurutakuu, yllätystakuu

Iso tekstikoko, helppo lukea!

Johanneksen Porsaat

155 sivua 20 euroa

2000-luvun hurjin satiiri Suomessa

Älykkäille naurutakuu, tyhmille ei mitään

Jyrki Joensuun satiiri Rabelaisin hengessä

Valkeeniemen arkistot avautuvat

144 sivua 10 euroa

Naurutakuu, ja varoitus!

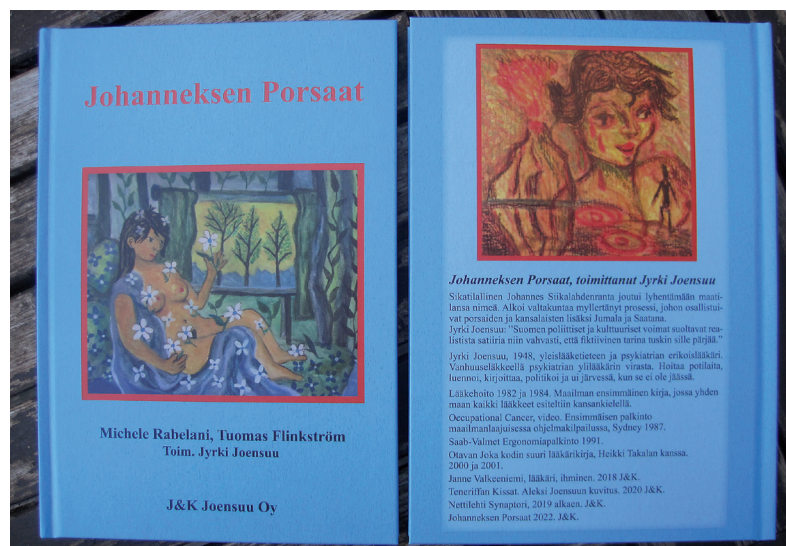
Itsensä kuoliaaksi nauramisen riski

Postimyynti

Helposti! Mukana tulee lasku

Postitus 10 euroa

tilaukset@jkjoensuu.fi

Jyrkin Kirjakulma

Vallaton Nenä hillui Gogolin novellissa.

Vladimir Nabokov Nikolai Gogol

Kun tunnettu kirjailija kirjoittaa erittäin kuuluisasta kirjailijasta, on lukemista harrastavalle tarjolla tuplaherkkua.

Venäjällä syntynyt ja länsimaissa uransa luonut Nabokov lienee useille tuttu Lolitasta. Kirja keski-ikäisen miehen ja 12-vuotiaan tytön suhteesta on pedofiilinen, arveluttava teos, ja upeaa kirjallisuutta. En osannut suhtautua Lolitaan ja lopetin kesken. Psykiatrina tuntemani todellisuus oli liian lähellä.

Tulkintoja kerrakseen

Nikolai Gogolista ja hänen teoksistaan Nabokov kirjoittaa analyttisesti todistellen, että Gogol ja hänen teoksensa ovat monien väärinkäsitysten uhreja. Nabokov osoittaa Gogolin suureksi huijariksi, jonka omassa elämässä ja teoksissa mikään ei ollut miltä näytti. Ei edes kirjeet

omalle äidille.

Venäjän suuriin kirjailijoihin lukeutuva Gogol oli ukrainalainen. Häntä on pidetty realistisena Venäjän kuvaajana, mutta todellisuudessa hän oli epäluotettava veijari, ja mielestäni suuri humoristi.

Nabokov haluaa eliminoida myös Gogolin humoristimagon. No mikä hän sitten oli? Gogol itse mainitsi pitävänsä Kuolleita Sieluja runoelmana. Hän kertoili niin paljon puuta heinää, että otetaan hänen määritelmänsä rennosti.

Kirjallinen surrealisti

Nabokov käyttää Gogolista toistuvasti sanaa nero. Gogolin elämän iso tragedia kehkeytyi Kuolleiden Sielujen toisesta ja mahdollisesta kolmannesta osasta, joista on jäänyt katkelmia.

Ne eivät koskaan valmistuneet julkaisukuntoon, kun

Gogol sotkeentui kirjailijan roolista uskonnolliseksi saarnamieheksi. Tuskin oli sellainen aidosti. Aidosti? Piru tietäköön.

Gogolin maaseudun elämän tekstien aitoudesta tulevat mielen Marc Chagallin surrealistiset kuvat.

Ensin Nabokov, sitten Gogol

Nabokovin vuonna 1963 julkaistu Gogol-kirja on myynnissä antikvariaateissa. Jos lukija on aloittamassa tutustumisensa Gogoliin, Kuolleisiin sieluihin, Nenään ja Päälystakkiin, kannattaa lukea ne ensin. Kun niiden jälkeen lukee Nabokovin Gogol-kirjan, voi uusin silmin ja mielin lukea uudestaan Gogolia.

Ehdotan tätä järjestystä kokemusasiantuntijana, joka haluaa saada kirjoista mahdollisimman ison ilon.

Kuolleet Sielut olin lukenut kahdesti. Kun luin Nabokovin Gogol-kirjan, paljastui, että paljon oli minulta jäänyt huomaamatta! Hauskaa!

Huumoria ja ymmärryksen ylitystä

Gogolin huumori on mielestäni hiukan saman tyyppistä kuin Volter Kilvellä. Yhteinen piirre miekkosilla on sumeilematon paisuttelu, jonka tuloksena syntyy ihmisen mielen parodinen maisema. Omissa huumorijutuissani käytän samaa taktiikkaa laimeassa muodossa.

Jos selostuksestani ei saa tolkkua, se vastaa täsmällisesti sen asiasisältöä. Päälysviitan tulkintoja en ymmärtänyt. Ei se mitään. Paljon on mielenkiintoisia asioita, joita ei kannata ymmärtämisen ponnisteluilla pilata.

Ruikutus vastaan resilienssi

Suomen on vallannut kansalaisten asenteita heijastava megatrendi, yhdistelmä yleistä avuttomuutta ja vaativuutta. Suhteellisuudentaju kompastuu toistuvasti Minä-minä-minään...

Kaikki pitää saada minulle, itselle, ja minun, itse tekemättä mitään minun asiani hyväksi.

Pikkupossut ruikuttavat

Janne Valkeeniemessä vertasin yhteiskuntaa jättimäiseen emakkoon, jonka tuhansista nivistä ahneet pikku possut imevät elämäänsä voimaa. Emakko on yhteiskunta, jonka jäsenet pysyvät vauvoina.

Todellisuudessa ilmiö ei ole niin massiivinen kuin millaisen käsityksen media tarjoaa. Useimmat lapset ja nuoret pärjäävät kuin ennenkin, puhumattakaan keski-ikäisistä ja hyväkuntoisista vanhuksista.

Moni 1900-luvun alku-puoliskolla syntynyt muistaa

lapsuuttaan ja huomaa aikojen parantuneen. Tietysti on myös kohtalon kolhimia ihmisiä, jotka eivät muuta voi kuin ottaa vastaan apua.

Metrilitra kirjallisuudessa

Kirjallisuuden menestyksellinen muotivirtaus on autofiktio. Se on käsitteenä pätevä kuin tilavuuden ja pituuden mittayksikkö metrilitra. Mikä minua mättää autofiktiossa? Siinä vaanii teennäisyyden ja valehtelun vaara. Hetkinen!

Kaunokirjallisuus perustuu valehtelulle. Niin pitääkin. Muuten kyseessä on dokumentti.

Elämäkerrat ovat paljolti seipitteitä ja valemuistoja täynnä. Autofiktiossa tympii se, että valhe on olevinaan totta. Väärennetty elämäkerta on huijausta, hyi! Autofiktio on kulutettu kyllästymiseen saakka.

Valkeeniemen naissuhteet

ovat täyttä puppua. Hänen suuresta rakkaudestaan, Maritasta ei yksikään sana ole peräisin todellisuudesta. Se on fiktiota, ei autofiktiota!

Rehellisyys valheessa

Janne Valkeeniemi laushti: Olen rehellinen silloinkin kun valehtelen. Hänen risti-riittainen lausahduksensa ei ole täysin hassu. Janne tietää kuulijan tunnistavan juksaamisen.

Fiktion ainekset kirjailija nappaa kaikesta kokemaastaan, usein siitä mikä on lähinnä, omasta elämästä. Siitä hän kehittää kaunokirjallisen teoksen.

Hanke menee vinksalleen, jos kirjailijan tavoite on muokata hänen julkista kuvaansa, puolustaa hänen tekemiään virheitä ja törkeyksiä tai kerätä säälipisteitä. Tai yksinkertaisesti, hän leuhkii narsistisesti.

Kaikkeen sellaiseen kirjailijalla on oikeus, mutta tulos

palvelee huonosti lukijan taiteellisia toiveita. Kirjailija hyväksikäyttää lukijaa, manipuloi hänet apulaisekseen ja liittolaisekseen, tai jopa ryhtymään puolueen ja muun edunvalvontaporukan kannattajaksi.

Epäkohtia, ei ruikutusta

Valkeeniemen konkreettinen tavoite on medikalisaation vastustaminen. Terveystieteiden huollon monimuotoiselle typeryydelle annan huutia. Esimiesasema alaisen sortamiseksi ja itsen pönkittämiseksi ovat piiskattavina. Mutta uhrin surkeuden kuvauksia vältän.

Valkeeniemi kestää. Hän notkahtaa, ja nousee. Hänessä on resilienssiä.

Välttääkseni oman narsismin ilmentymiä kirjoitin omaelämäkerralliset osat mahdollisimman neutraalisti ja huumorilla kevennettyinä.

Jyrkin Kirjakulma

Taina Salakka-Kontunen

Rauhan Paikka

Pieni kirja - ajankohtaisia ajatuksia

Kirjoilla on monia tarkoituksia. Useimmat kirjat julkaistaan viihteeksi. Olen enimmäkseen jakanut tietoa kirjoissa. Toiset kirjat tarjoavat ajattelemisen aiheita, ja näihin kuuluu Taina Salakka-Kontusen kirja Rauhan Paikka.

Hän kirjoitti tämän pienoisromaanin 10 vuotta sitten. Kirja kertoo Suomesta, jossa yhteiskunta on perustanut kaikkialle pysyvän rauhan antavia laitoksia. Rauhan Pakoissa 75-vuotiaat kansalaiset poistuvat elämästä lakisääteisesti, hallitusti ja sivistyneesti. Heidät tapetaan tuskitta.

Vanhusten määräaikaisen kuolettamisen perustelut ovat selvät: Vanhukset kuluttavat yhteiskunnan varoja, joita halutaan käyttää johonkin hyödylliseen.

Päähenkilö Maria on saanut määräyksen mennä kuolemaan Rauhan Paikkaan, johon järjestetään asianmukainen tutustumiskäynti. Kirja kuvaa hänen ajatuksiaan ja vaiheitaan.

Marian elämä ei ole ollut pelkkää onnea. Hän on vaikeuksista selvinnyt, tervejärkinen ja hyväkuntoinen. Hän ei ole vouhkaaja! Hän kykenee iloitsemaan elämästä ja kokee epäoikeudenmukaiseksi kuolla vain siitä syystä, että täyttää 75 vuotta.

Kirjan keskeinen teema ei ole niin merkillinen kuin ehkä tuntuu. Tosiasiassa vanhusten hoitamisessa ollaan Suomessa vaikeuksissa. Puhetta hoitojen priorisoinnista on piisannut, mutta konkreettista ei ole tapahtunut.

Huoltosuhde, aktiivisen ja hoidettavan väestön osuus on huonontunut Suomessa. Vanhusten osuus väestöstä on kasvanut. Lääketiede on kehittänyt uusia, yhä kalliimpia menetelmiä. Hoidettavien sairauksien joukko on suurentunut, mikä on hyvä asia,

Aleksi Joensuu akvarelli.

Rauhan Paikassa asiakas erkaantuu elämästä oikeaan aikaan, turvallisesti, kivutta, levollisesti - asianmukaisesti kaiken kaikkiaan.

mutta seurauksena on se, että hoitohenkilöstö ja yhteiskunnan rahat eivät riitä kaikkien hoitamiseen.

Salakka-Kontusen kuvaama dystopia on länsimaissa mahdollon, mutta se nostaa esille ratkaisemattoman ongelman. Poliitikkojemme strategia ei toimi: ihmettä odotetaan ja otetaan valtiolle lisää velkaa.

Kirjan päähenkilö ei alistu yhteiskunnan mielivallalle. Hän tutustuu metsäsenioreiden salaiseen yhteisöön,

jossa elämä jatkuu – mutta olemassaolo pelkistyy vaille syvempiä merkityksiä. Maria tekee omaehtoisen ratkaisun. Poliittinen muutos lopettaa Rauhan Paikat. Muuten uudenlaista yhteiskuntaa ei esitellä.

Eettisen sanoman ohella kirja herättää lukijaa ajattelemaan omaa, tärkeää asiaa, kuolemaa. Varmasti edessä oleva kuolema on tuttu parantumatonta tautia sairastaville ja teloitukseen tuomituille. Siitä Rauhan Paikassakin on

kysymys.

Millainen on ihmisen suhde kuolemaansa? Miten käytän viimeiset elinpäiväni? Miten järjestän läheiset ihmissuhteet? Miten osaan kuolla rauhallisesti ja tyytyväisenä aikani loppuessa?

Koska kuoleamisen harjoittelun mahdollisuudet ovat surkeat, vain mielikuvituksessa treenaaminen luonnistuu. Se voi olla kirjan lukemisen hyödyllinen vaikutus.

Kirjailija Jyrki Joensuu Osa 1

Liityin Salpausselän Kirjailijoihin ja aloin käyttää kirjailija-nimikettä. Janne Valkeeniemi ja sen uusitu versio ovat menestyneet huonosti. Minun ei kannata hyödyntää ideoiden sumaa, joka mielessä muhii. Kirjoitan Synaptoreita ja pakinoita.

Ruikutus ruikutusta vastaan

Kirjoitusten tyyli vaihtelee kirjailijan ja lukijoiden mukaan. Täysnarsisti kirjoittaa itselle tyydyttääkseen tarpeensa. Sen hän saavuttaa ruikuttamalla teatraalisesti sydämiä särkien, luottamuksellisesti kuiskaillen tai kovaan ääneen tuskaansa huutaen.

Yleisö, lukijat harhautuvat luulemaan että räikeys on todiste aitoudesta.

Kamalimmillaan kirjailija valittaa luovuuden painetta ja kirjoittamisen vaikeutta. Jos kirjaileminen on niin hirveää, heittäköön kynänsä seinään ja menköön metsään sienestämään tai eksymään traagisesti.

Luomisen tuskaa kirjailija purkaa helposti lumipyryn jälkeen. Oman pihan puutessa hän voi luoda lunta naapurin tai talonmiehen iloksi.

Kirjailija Jyrki Joensuu

Olen vuosikymmenet identifioinut itseni lääkäriksi. Se on hyvin kurinalainen ammatti. Kirjoittamalla kommunikoin ihmisten kanssa sumeilematta, ujostelematta, omana itsenäni. Pitäkää sitä itsekkyytenä, jos haluatte.

Tavoitteeni on elää itseni kaltainen elämä noudattamalla Sokrateen ohjetta ”Tunne itsesi”. Tuskin toinen niin yksinkertainen neuvo on yhtä vaikea toteuttaa...

Kirjaileminen kuuluu elämäni tarkoitukseen, jonka määrittelin kolmikymppisenä: Teen mielekästä työtä elämäni loppuun saakka. - Liian simppeliä? Sopi minulle.

Elämäni tarkoitus on toteutunut. Mutta nyt! Jukolauta!

Työkyky on heikentynyt ja huonommaksi menee. Kuuroutuminen lopetti työt psykiatrina. Muut tekemiset katkeilevat, kun long covid kaataa levolle kesken päivän. Se on ruikuttamatta totta. Totta myös on, että pitkäjänteinen, laaja kirjoitushanke ei valmistu.

Elämän tarkoitus

Tarkastelen elämän tarkoitusta nykyisillä edellytyksillä. Oppiminen on ollut minulle itsestään selvää, ja niin on myös nyt, kun muutokset vaativat uudenlaista osaamista. Mielekästä on opetella

kuolemaan.

Kuoleminen taito kuulostaa dramaattiselta, mutta se kuuluu arkiseen elämään. En kuvittele olevani maailmanhistorian ensimmäinen kuolematon ihminen. Ehkä kuolemista opetellessa saan tuloksia, joita tarjoan ihmisille hyödyllisinä vinkkeinä.

Ars moriendi muotiin

Ars moriendia on treenattu keskiajalta saakka. Sitä nykyaikaan sovellettaessa pitää ensin hyväksyä ihmisen kuolevaisuus. Älkää naurako! Se ei ole helppoa edes terveydenhuollon ammattilaisille,

jotka eivät pääse prioriteettien määrittelyssä alkuun.

Kuoleman mahdottomuus kummittelee esteenä järjen käytölle. Ettekö usko? Kun koronarokotteet saatiin Suomeen, ensimmäinen rokotettava oli 94-vuotias, levinnyttä syöpää sairastava potilas. ”Hän ei saa kuolla, ei saa kuolla kuolemantautiin”, soi hoidosta vastuullisten päissä. Kuoli heti.

Fiktiivisissä tarinoissa voin realistisesti tukea suhtautumista kuolemaan niin, että ihmiset eivät sulje sitä pois mahdottomana vaihtoehtona. Lääkäri JJ ei voi siihen vaikuttaa, kirjailija JJ - ehkä.

Terassin pesu täyttää elämän tarkoituksen. Saa laittaa lempivaatteen päälle ja tehdä homman aina uudestaan.